

STRATEGISK PLAN FOR GJØVIREGIONEN 2018-2020

Vedtatt i regionrådet 21.9.2018.

Innhold

1. Innledning.....	2
Planens virkning	2
Bakgrunn	2
2. Nåsituasjonen i Gjøvikregionen.....	2
3. Gjøvikregionens og Innlandets utfordringer	3
4. Gjøvikregionens muligheter	3
5. Visjon og mål for Gjøvikregionen.	5
5.1 Overordnet mål	5
5.2 Satsningsområder og resultatmål.	5
Resultatindikatorer – resultatmål	7

Vedlegg

Vedlegg 1 Handlingsplan 2018-2020

Vedlegg 2 Prosjektplan inkludert disponering av partnerskapsmidler

1. Innledning

Planens virkning

Strategisk plan for Gjøvikregionen 2018-2020 (SP) erstatter gjeldende Strategisk plan for Gjøvikregionen 2016-2019, Styringsdokument for Gjøvikregionen Utvikling 2017-2018 og gjeldende Handlingsplan. SP er et resultat av en rekke større og mindre prosesser, som bl.a. har involvert kommuner, næringsliv, opplæringsinstitusjoner, organisasjoner, styringsgrupper og Regionrådet ila 2017 og 2018.

SP skal være et overordna styringsdokument, med et langsiktig og kortsiktig perspektiv. SP består av;

- En overordna strategisk del, med analyse, visjon, overordna mål og satsingsområder, og
- Et handlingsprogram med en fireårig horisont, men med vekt på de første par årene, da mange tiltak og prosjekter går ut over første budsjettår.

Det første året i hver ny regionrådsperiode, skal behovet for revisjon av den overordnede strategiske delen vurderes. Handlingsprogrammet og prosjektplan revideres/oppdateres årlig.

SP er i stor grad næringsrettet og vektlegger tiltak og satsinger som kommunene sammen og hver for seg skal prioritere med sikte på å legge til rette for næringsvekst og arbeidsplassutvikling. Etter høringsrunder i kommunene legges planen fram og vedtas av regionrådet.

Bakgrunn

Overordna sett er formelle strukturer i endring, med Regionreformen som gir et nytt Innlandsfylke fra 2020. All endring innebærer muligheter som regionen ønsker å ha et strategisk forhold til. Byregionprogrammet (ByR) avsluttes i 2018, og det er viktig å integrere både erfaringer og satsningsområder fra ByR i SP. Stor-Oslo Nord-alliansen (Rv4 og Gjøvikbanen), ATS for Mjøsbyen med bymiljøpakke for Gjøvik og andre viktige samferdselsaker (Fv33 og Fv34) krever fornyet oppmerksomhet.

Kommunene i Gjøvikregionen har gitt Gjøvikregionen Utvikling i ansvar å utvikle og drifte et Gründer- Innovasjonshus i Mustad Næringspark som skal utgjøre en arena for regional samhandling, kunnskapsspredning og deling med sikte på jobbskaping og kommersialisering. Dette er en fremtidsrettet etablering som forsterker den arbeidsformen Gjøvikregionen har lyktes med på flere områder.

2. Nåsituasjonen i Gjøvikregionen

Regionen, og spesielt produksjonsbedriftene i Vestre Toten kommune, har lyktes med å omstille etter finanskrisa i 2008. Mange ny spennende bedrifter er etablert i regionen, bl.a. har etablerte bedrifter utviklet nye produkt ved å ta i bruk ny teknologi og nye produksjonsformer. Gjøvikregionen er en stor landbruksregion og regionen er en viktig kunnskapsregion, med NIBIO og NTNU som spydspisser.

Sysselsettingsundersøkelsen som Innovasjon Norge publiserte i mars 2018 viste at det går spesielt bra med eksportnæringene i Gjøvikregionen. I 2017 ble det skapt i underkant av 300 nye arbeidsplasser i industrien, vel 170 nye arbeidsplasser innenfor bygg- og anlegg og vel 150 innen

forretningsmessig tjenesteyting. Oppdaterte tall fra 2. kvartal 2018 viser at årsveksten i antall sysselsatte lønntakere er sterkere enn i de sammenlignbare regionene (Telemarksforskning).

Innbyggertallet i Gjøvikregionen er svakt økende med økt innenriks tilflytning med relativt store variasjoner mellom kommunene. Imidlertid er befolkningsøkningen i regionen beskjeden ift sammenlignbare regioner og landssnitt.

Da Telemarksforskning foretok en analyse våren 2017 viste den at fra 2015 har Gjøvikregionen hatt en bedre utvikling enn landet for øvrig når det gjelder næringsutvikling. Nå vokser næringene i Gjøvikregionen videre, spesielt basisnæringen og ifølge Telemarksforskning er dette en forutsetning for en befolknings minst på linje med landssnitt. Tillitsundersøkelsen som er gjennomført i flere regioner de siste år viser viktigheten av at det offentlige kan betjene henvendelser fra næringslivet på en offensiv og positiv måte slik at de fremstår som næringsvennlige kommuner.

3. Gjøvikregionens og Innlandets utfordringer

Innlandsutvalgets rapport fra 2015 peker på flere faktorer som er avgjørende for å lykkes med vekst og utvikling. Rapporten er lagt til grunn i prosess- og strategiutvikling i Gjøvikregionen siste 3 år:

- Det må satses på kunnskapsdrevet næringsutvikling, som omfatter kompetanse på alle nivåer, evne til samarbeid og nettverksbygging, og dermed økt evne til innovasjon.
- Den eksisterende kompetansen må videreutvikles og brukes som et fortrinn i konkurransen nasjonalt og internasjonalt.
- Det forskningsmessige fundament for utviklingen må styrkes og rettes mot sektorer og bransjer som har et stort utviklingspotensial.
- Innovative klynger må bygge på bedrifter og kunnskapsmiljø i tillitsfullt samspill.
- Det må være vilje og evne til samarbeid og læring, innen bransjer, mellom sektorer og mellom geografiske regioner.
- Det må jobbes målrettet med etablering av nasjonale senterfunksjoner i Innlandet.
- God infrastruktur og gode transportsystemer er avgjørende for næringsvirksomheten innenfor de fleste sektorer, og vil også bidra til å skape effektive bo- og arbeidsmarkedsregioner, som igjen genererer ny næringsvirksomhet.
- God bredbåndsdekning i hele fylket er en nødvendighet for å styrke og videreutvikle både bedrifter, turisme, fritidsbebyggelse og bosetting.

4. Gjøvikregionens muligheter

Gjøvikregionens fremste mulighet ligger i å bygge på regionens kraft og tradisjon innenfor den internasjonale orienteringen med bedrifter som med stor suksess selger sine varer i verdensmarkedet. Flere bedrifter kan kopiere andres suksess og levere tjenester til viktige, internasjonalt orienterte bedrifter. Nye bedrifter i regionen kan også koble seg på de nettverk og relasjoner som andre bedrifter har en del av.

Gjøvikregionens næringsliv ligger langt over sammenlignbare regioner i Innlandet, når det gjelder bruk av FoU-midler, og svært mye av dette innovasjonsarbeidet er knyttet til produksjon. Industrimiljøene i Gjøvikregionen har over tid investert i utviklingsprosjekter for å ta i bruk digitale løsninger i vareproduksjonen og er derfor godt rustet til å konkurrere i et globalt marked.

Gjennom NTNU er kompetansemiljøene i Gjøvikregionen styrket. I tillegg til universitets- og forskningsmiljøer har regionen en av landets største fagskoler, og i Raufossmiljøet ligger Sintef med en stor forskningsstab. På Kapp og på Dokka utgjør næringshagene en utviklingsressurs som kan betjene næringslivet i hele regionen.

Mulighetene for samarbeid mellom bedrifter og kunnskapsmiljøer må stimuleres og utnyttes enda bedre. Samarbeid mellom forskning og næringsliv og mellom offentlige og private aktører er sentralt for å få til «smart spesialisering», som handler om å bygge regional næringsutvikling på regionens særlige forutsetninger og styrker. For Gjøvikregionen vil det fortsatt være viktig å bidra til etablering av arenaer der det offentlige legger til rette for at sentrale næringslivledere og kompetansemiljø møtes i en formalisert setting. Gjøvikregionen må analysere og vurdere hva som mangler for å etablere triple-helix samarbeid innen ulike satsningsområder. Mangler en part (ex utviklingsaktør innen BiO) må en søke å finne samarbeidsparter utenfor regionen.

For Gjøvikregionen vil det ligge mange muligheter innenfor «det grønne skiftet»; En helhetlig innfallsvinkel til bruk og ny utnyttelse av biologiske ressurser, ibruktaking av teknologi til mer miljøvennlige løsninger innen transport og produksjon. Dette gjelder både innenfor matproduksjon, landbruk- og skogbruk og bruk av tre og annen biomasse innenfor bl.a. avfallssektoren. Biostrategi for Innlandet, og regionens egen strategi som er under utarbeidelse, må legges til grunn.

Kommunene i Gjøvikregionen er i ferd med å bli mer miljøbevisste og mer ambisiøse klimaplaner er i ferd med å bli vedtatt. I forbindelse med regionens arbeid med forbedret veg- og banenett må en samtidig ha et økt fokus på hvordan man kan ta ned klimautslipp knyttet til persontransport, samt å legge til rette for mer fleksibel kollektivtransport.

Globalisering innebærer økt integrasjon av foretak og verdikjeder, samt flyt av kapital, arbeidskraft, varer/tjenester, kunnskap og teknologi, over landegrensene. Gjøvikregionen må ta en ledende rolle i Innlandet mtp å legge til rette for økt forståelse for hvilke krav som stilles til internasjonal samhandling og integrering av internasjonal kompetansearbeidskraft. INN-senteret må videreutvikles og styrkes og et tettere og mer samordnet samarbeid med Handelskammeret må inngås.

Nye virkemidler (Næringsdepartementets evaluering) og endrede oppgaver og mer regionalt styrte virkemidler (Ekspertutvalget) kan bidra til økt realisering av de næringsmessige mulighetene i Innlandet. Gjøvikregionen kan tilby en unik kunnskap og nærhet til bedrifter, nærings- og kompetansemiljøer som er av særlig betydning for Innlandet, og det offentlige virkemiddelapparat kan med fordel lokaliseres til regionen. Det nye Innlandsfylket utfordres herved til å tenke nytt bla ved å økt tilstedeværelse i Gjøvikregionen.

Gjennom Byregionprogrammet har man etablert et bedre samspill og mer målrettet samhandling mellom kommunene i regionen, de ulike innovasjons- og utviklingsaktørene, regionale kompetansemiljøer og næringslivet. Dette gir mer effektiv bruk av ressurser og et bedre tilbud til gründere og etablert næringsliv. Gjennom dette har man blitt enige om en modell for innovasjonsutvikling. Modellen tydeliggjør ansvar og roller som muliggjør bedre og mer effektiv samhandling der målet er å bidra til utvikling av attraktive kompetansebaserte arbeidsplasser og økt verdiskaping. Etter at modellen ble presentert i slutten av 2016, har planlagte initiativ blitt realisert slik som Norsk Katapult, Nasjonal Omstillingsmotor, Norwegian Wood Cluster og Norwegian Cyber Range, samt at et Gründer/ Innovasjonshus er under etablering. Praktisering av modellen skal gjøre det lettere for gründere og etablerere å finne fram i virkemiddelapparatet. Et annet resultat av bevisstgjøring rundt samhandlingen i modellen er et styrket investeringsfond (Komm-In).

5. Visjon og mål for Gjøvikregionen.

Gjøvikregionens mangfoldige og omstillingsdyktige næringsliv, de mange sterke kunnskapsinstitusjonene og regionens store natur- og bioressurser, har gitt oss en naturlig visjon for regionen;

Levende, omstillingsdyktig og skapende.

5.1 Overordnet mål

- **Økt verdiskapning, flere arbeidsplasser og økt innbyggertall**

Ambisjonen er at utviklingen i verdiskapning (omsetning), og arbeidsplasser over tid skal være bedre enn landsgjennomsnittet, og minst like god som de regionene som Gjøvikregionen har valgt å sammenligne seg med - eksempelvis Ålesund, Kongsberg og Grenland, som også har sterke næringsklynger, som konkurrerer internasjonalt og som er kjennetegnet ved innovasjon og nyskaping i et samarbeid mellom myndigheter, kunnskapsinstitusjoner og næringsliv

Når det gjelder innbyggertall, er ambisjonen en årlig vekst i alle kommunene, og at regionen skal ha en årlig vekst på minst 1 %.

5.2 Satsningsområder og resultatmål.

Gjøvikregionens satsningsområder er næringsrelaterte, men ivaretar likevel en bredde som er nødvendig i et helhetsperspektiv. Infrastruktur, verdiskapning og kompetanse attraktivitetsutvikling er nøkkelområdene for Gjøvikregionen. Dette er i tråd med gjeldende strategiske plan med unntak av at utvikling av besøksnæringen sees i sammenheng med utvikling av mat- og matkulturopplevelser. Satsingsområdene er forankret i de 3 nylige vedtatte regionale planene for Oppland som kommunene i regionen har gitt sin tilslutning til.

VISION <i>«Levende, omstillingsdyktig og skapende»</i>		
OVERORDNA MÅL Økt verdiskapning, flere arbeidsplasser og økt innbyggertall		
SATSNINGSOMRÅDER		
INFRASTRUKTUR OG VIRKEMIDLER: <i>Påvirkningsarbeid for</i> <ul style="list-style-type: none">• Bedre veg og bane, styrket kollektivtilbud• Nærhet til offentlige virkemidler tilpasset	VERDISKAPNING OG KOMPETANSE: <ul style="list-style-type: none">• Industri• IKT• BIO	ATTRAKTIVITET OG OMDØMME: <ul style="list-style-type: none">• Profilerings og markedsføring• Internasjonalisering• Kompetanse/utdanning• Entreprenørskap

næringslivets behov		
RESULTATMÅL		
<ul style="list-style-type: none"> • Kortere reisetid til/fra regionen. • Offentlige virkemiddelorgan lokalisert til regionen og tilpasset næringslivets behov 	<ul style="list-style-type: none"> • Vekst i verdiskaping og antall arbeidsplasser innen prioriterte næringer • Økte markedsandeler, økt omsetning og økt lønnsomhet. • Økt FoU-innsats • Økt grad av kommersialisering av forskning 	<ul style="list-style-type: none"> • Økt innbyggertall • Økt antall besøkende
HANDLINGSPROGRAM fra 2018- tom 2020		
INFRASTRUKTUR OG VIRKEMIDLER	VERDISKAPING OG KOMPETANSE	ATTRAKTIVITET OG OMDØMME
<ul style="list-style-type: none"> • I samarbeid med Stor-Oslo Nord etablere raskere og mer kundevennlig Gjøvikbane mellom Oslo-Jaren og Moelv, inkl timesavganger. I tillegg rask utbygging av RV 4 med motorvegstandard mellom Raufoss og øvrige Mjøsbyer. • Sikre helhetlig utbygging av fv33, fv34. • Realisering av tiltakene over vil ha stor betydning for utvikling og realisering av Mjøsbyen. • Prosess vedr evaluering/lokalisering 	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering og utvikling av viktige arenaer og nettverk, Arena Q, «Hunting Team» (strategisk samarbeid og innsats for å trekke større satsinger til regionen, eks batterifabrikk, datalagring, spesifikk bio-økonomisatsing mm), INN-senter, Innovasjons-/gründerhus. • Fokus på Fagskolens og de videregående skolars innhold, tilbud og regionale betydning • Bistå nasjonale klynger og kompetansmiljø (TotAI, Cyber, NWC, NCE, Norsis osv.). Økt samspill. • Bidra til å få opp flere FoU-prosjekter. • Rekruttere kompetent arbeidskraft. • Legge til rette for verdiskaping innen kultur- mat og opplevelsesnæringen gjennom prosjektsatsingen KOM. 	<ul style="list-style-type: none"> • Universitetsby, avklares og koordineres sammen med Gjøvik kommune og NTNU. • Talentutvikling/rekruttering • Økt regional synliggjøring v/ strategisk og digital kommunikasjon og profilering, særlig fokus på tilflytting og etableringer fra Oslo-Akershusområdet. • Posisjonere regionen og kommunene i forhold til regionreformen. Bidra til at fylkeskommunen framstår som offensiv, nytenkende og næringsvennlig.

<p>av offentlige virkemiddelorgan, påvirkningsarbeid i forhold til sentrale myndigheter og fylkeskommunen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utnytte Grønt skifte ved «BIO-utvikling innen tre, mat og energi, dette ved å prioritere tiltak i den kommende bioøkonomistrategien for Gjøvikregionen. • Struktur på etablererveiledning avhenger bl a av fremtidig organisasjonform 	
--	--	--

Resultatindikatorer – resultatmål

INFRASTRUKTUR OG VIRKEMIDLER

-Stor Oslo Nord – timesavganger til Gjøvik innen 2023, tidlig tog til Gjøvik innen 2023 . Stortinget vedtar oppstart av ny RV 4 fra Gjøvik til Mjøsbrua og bevilger midler i kommende NTP.

-Gjøvikregionen styrker sin posisjon i Innlandet ved at Gjøvikregionen får en sentral rolle i realisering av regionale planer/handlingsprogrammet i de regionale planene – dette innebærer også at den nye fylkeskommunen legger nye oppgaver og funksjoner til regionen.

VERDISKAPING OG KOMPETANSE

-Minst en ny nasjonal arena eller bedriftsetablering innen bioøkonomi/mat, industri blir lagt til regionen.

-Gjøvikregionen skal øke antall sysselsatte pr år med minst 0,3% og være best av sammenlignbare regioner

-Gjøvikregionen skal etablere et grunder/innovasjonshus med innhold- og leietakere som får testet sømløst ut minst 30 ikt-relaterte ideer/prospekt til bedriftsetableringer, samt bidratt til at 15 av disse sikres inkubatorplass eller støtte til videreutvikling/etablering.

- Regelmessig gjennomføre arrangement som Boost-Bar, Boost Days og delta i Oslo Innovation Week. Økt tilstedeværelse og synlighet ved deltakelse i Osloregionen, som sammen med mer offensiv og målrettet kommunikasjon/markedsføring av regionen bidrar til at næringslivet i

regionen framstår som enda mer attraktivt – dette dokumenteres ved jevnlig målinger og statistikk.

-Bidra til realisering av minst 2 FOU-søknader

ATTRAKTIVITET OG OMDØMME

-Øke antall innbyggere med 1% pr år.

-Gjøvikregionen skal synes bedre i nasjonale medier med minst 2 omtaler i riksavisene pr halvår – spesifikt rettet mot rekruttering av nye innbyggere eller bedriftsetableringer.

Gjøvik 25.oktober 2018

Tore Jan Killi

regionsjef